

Høringsnotat: Forskrift om barns medvirkning i barnevernet. Innspill fra OBF, Organisasjonen for barnevernsforeldre

Hovedpoengene våre tydeliggjøres gjennom forskriftens forarbeid;

- kapittel 2, §§ 3–6, og
- kapittel 3, §§ 7–9

Innspill til kapittel 2, §§ 3–6:

I forarbeidet: Punktene. 5.3.6–5.3.8 sidene 54–61 om

- Medvirkning ved hjelp av sakkyndig eller talsperson
- Administrativt ansvar for talspersonsordningen
- Krav til referat

I forarbeidets side 55 finner vi krav til sakkyndiges kompetanse og spesialisering, og på side 56 problematiseres talspersoners kompetanse og mulige negative konsekvenser av mangler ved kompetanse og prosess. Sidene 56 og 57 belyses behovet for mandat som tydeliggjør rammer for oppdraget, formål med samtalen, temaer som skal belyses, spørsmål som må stilles etc.

Vedkommende som skal snakke med barnet skal «...møte barnet på en åpen måte, uten å være forutinntatt».

På side 58 stilles det krav til at talspersoners og sakkyndiges uttalelser må være faktabaserte observasjoner og ikke egne tolkninger, og på side 59 krav til at talspersoners habilitet. På side 61 nevnes den store risikoen for å misforstå barnet, ubevisst tillegge barnets uttalelser egne fortolkninger, gjengi barnets uttalelse feil, og at det stilles særlig strenge krav til bevissthet i samtalen, hvordan den gjennomføres og hvordan barnets uttalelser nedtegnes, at innholdet i samtalen skal gjennomgå med barnet før samtalen avsluttes, og gi barnet mulighet til å korrigere eller legge til opplysninger. Dette er bakgrunnen for at departementet foreslår bestemmelse som stiller krav til referat fra samtaler med barn.

Vårt innspill under ønsker å løfte tilsvarende utfordringer for fagpersoner som er ansatte i tjenestene, spesielt barneverntjenesten.

Problematismen på sidene 54–61 i høringsnotatet gjelder i dette høringsnotatet først og fremst sakkyndige og talspersoner. Vi mener det er svært positivt at departementet gjennom forskriften ønsker å tydeliggjøre viktigheten av bevissthet rundt egne tolkninger, forutinntatthet, og kjennskap til saken eller sakens parter som feilkilder eller faktorer som kan påvirke hva man hører barnet si.

Og endelig til poenget; vi ønsker å løfte tilsvarende problematikk knyttet til ansatte i tjenestene, spesielt barneverntjenesten.

Bakgrunnen for dette er erfaringer med barnevernansattes bias som part i egen sak når de snakker med barn. Særlig ved høyt konfliktnivå, der kommunen har investert i egne løsninger, for eksempel kontrakter med fosterhjem eller institusjonsplasseringer, vil barneverntjenestens ansatte ha utfordringer med nøytralitet og evne til upartiskhet i samtaler med barn. Situasjonen for ansatte kan være svært vanskelig, men det er også et problem at kommunens allerede inngåtte avtaler, tilgang på tiltak og investeringer begrenser barns reelle medvirkning og faktisk påvirkning i egen sak.

Konklusjon:

Vårt innspill til høringsnotatet er at det bør vurderes tilsvarende retningslinjer for fagpersoner i de kommunale tjenestene som for talspersoner og sakkyndige – her spesielt ansatte i barneverntjenesten – ved tilrettelegging for og gjennomføring av samtaler med barn, og ved barns medvirkning. Det hviler et spesielt stort ansvar for bevissthet rundt habilitet og partiskhet, på fagpersoner i de kommunale tjenestene der kommunen har investert i tiltak og løsninger til å se forbi egne investeringer når de skal;

- tilrettelegge for og motivere barn til medvirkning
- lytte til barns mening
- formulere og videreformidle barns mening, uttrykk og uttalelse
- vise åpenhet og velvilje på en slik måte at barn reelt opplever en mulighet til å korrigere sine meninger, ombestemme seg og utvikle seg

Ansatte som skal snakke med barn bør være spesielt skolert, bevisst vår iboende trang til å ville forme og underbygge eget ståsted og syn på hva som er rett og galt, og trangten til å tilrettelegge for det vi selv mener er gode og effektive løsninger.

Barnevernsansatte står overfor ekstremt komplekse problemstillinger. Vi ønsker å vektlegge de enorme forventninger som finnes til barnevernsansatte og det ansvaret ansatte i sektoren har. De kan og bør representere gode forbilder for både barn og voksne de arbeider med gjennom upartiskhet. Den barnevernsansatte bør ha mål om å være "den modne voksne i rommet», og nettopp være bevisst på å ikke forsterke konflikt og spill gjennom å velge «side» eller gi saken «slagside» som forhindrer barns reelle medvirkning og på sikt utvikling.

kapittel 3, §§ 7–9

Innspill til §§ 7–9

Vi stiller spørsmål til om tillitspersonens har innsynsrett, og om tillitspersonens tilgang til informasjon er godt nok avklart og tilstrekkelig utredet.

- Hvilken informasjon får tillitspersonen tilgang til – fra hvilke kilder, og hva utløser tilgangen fra de ulike kildene?
- Finnes det begrensninger for tillitspersonens tilgang til informasjon om saken?
- Dersom tillitspersonen får tilgang til saken, hvordan vil tillitspersonens tilgang til informasjon og opplysninger påvirke partenes rettssikkerhet?

Takk for muligheten til å spille inn!